

УТВЪРЖДАВАМ СЪС ЗАПОВЕД
№ 50 /20.09.2023Г.
ДЕСИСЛАВА ВАСИЛЕВА
ДИРЕКТОР НА ПГТ „КОСТА ПЕТРОВ“,
С. БОРОВАН

ПЛАН

ЗА СИГУРНОСТ

ВЪВ ВРЪЗКА С ЧЛ. 23, АЛ. 1 ОТ ЗАКОНА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ
НА ТЕРОРИЗМА И НАРЕДБА № 8121з-1225/27.09.2017 г.

БОРОВАН

2023

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

1. ОСНОВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ.

2. ЦЕЛ.

**3. ОБЩА ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА КРИЗИ,
ВСЛЕДСТВИЕ НА ТЕРОРИСТИЧНА ДЕЙНОСТ.**

4. ОБХВАТ НА ПЛАНА.

II. МЕРКИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА

1. ОЦЕНКА НА РИСКА.

2. ЗОНИ ЗА СИГУРНОСТ.

3. МЕРКИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ДЕЙСТВИЕ.

4. ФИЗИЧЕСКА ЗАЩИТА НА ОБЕКТА.

4.1. ПРОПУСКВАТЕЛЕН РЕЖИМ В УЧИЛИЩЕТО.

**5. РЕД ЗА ОПОВЕСТЯВАНЕ, ИНФОРМИРАНЕ И
РЕАГИРАНЕ.**

6. ДОСТЪП ДО ОБЕКТА НА ВЪНШНИ ЛИЦА.

7. СЛУЖИТЕЛ ЗА ВРЪЗКА ПО СИГУРНОСТТА.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. ОСНОВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Планът е изготвен и разработен във връзка с чл. 23, ал. 1 от закона за противодействие на тероризма /ЗПТ/ и Наредба 8121з-1225/27.09.2017г. и касае обекти, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма. Съгласно чл. 2 от наредбата план за сигурност разработват всички институции в предучилищното, училищното и висшето образование и детски ясли от по-ниска категория.

Прилагането на мерките за пресичане на терористична дейност и овладяване на последствията от терористични актове се осъществява в сложна обстановка, изискваща добра предварителна организация за реагиране, определена от следните основни фактори:

- затруднено управление вследствие изключителната неопределеност и липса на информация за параметрите на разрушенията, жертвите и риска за живота и здравето на хората;

- нарушени или силно затруднени комуникации в зоната на терористичния акт;

- наличието на паника и стрес сред намиращите се в зоната на инцидента лица;

- затруднено взаимодействие между структурите на ведомствата, изпълняващи задачи при пресичане на терористична дейност или овладяване на последствията от терористични актове;

- съкратени срокове за вземане на решения.

2. ЦЕЛ

Създаване на организация за оптимално изпълнение на задачите при овладяване на кризи, своевременно и непрекъснато ръководство и управление на силите и средствата при кризисни ситуации и бедствия и опазване живота и здравето на учениците и служителите.

Осигуряване на постоянна и адекватна защита на лицата на територията на съответното учебно заведение срещу терористична заплаха.

Осигуряване на комуникация и взаимодействие със структурите на ведомствата, изпълняващи задачи при пресичане на терористична дейност или овладяване на последствията от терористични актове.

Превенция чрез установяване и отстраняване на причините и условията способстващи извършване на терористичен акт.

3. ОБЩА ПРОГНОЗА ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА КРИЗИ, ВСЛЕДСТВИЕ НА ТЕРОРИСТИЧНА ДЕЙНОСТ.

Тероризмът е съзнателно създадено обществено явление, което си служи със заплаха посредством насилие или заплаха с насилие.

3.1. Тероризъм има винаги когато:

-извършителите са склонни към насилие или със същата важност към заплахата от насилие.

-действието е замислено да намери далечни психологични отражения, надхвърлящи непосредствената цел или непосредствените жертви.

-Последиците от действието са с голямо негативно икономическо въздействие.

-действието се извършва от група, която не се идентифицира с конкретна държава.

-терористичните действия са предварително обмислени и детайлно планирани, като носят белезите на операцията, която отразява конкретните цели и мотиви на изпълнителите, отговаря на възможностите им и е предназначена за определена публика. тактическите прийоми за осъществяване на терористична дейност са в съответствие с поставените цели.

3.2. Вероятни терористични тактики, които могат да бъдат използвани от терористична група при извършване на терористичен акт:

-отвлечане.

-палеж на обект.

-взривяване на СВУ в обект.

-атака и превземане на обект.

-вземане на заложници.

-използване на специални оръжия /химическо или биологическо/.

-замърсяване на околната среда в или около обекта.

3.3. Специфични особености на обстановката и заплахите за средата в която се изпълняват задачите:

-емоционално въздействие, подбуждане на страх сред обществото и привличане вниманието на отделни граждани или групи от граждани към изповядваната от терористите кауза.

-човешки жертви и материални щети в обекта подложени на терористичен акт.

3.4. Използвани средства:

Използването на терористичните средства за поразяване могат да се дефинират в две групи:

-взривни устройства.

-средства за физическо и психологическо поразяване на много хора причиняващи значителни екологични щети.

3.5. Задължителни условия за изпълнение, които се спазват при въвеждането на плана в действие.

-да не се поставя в опасност живота и здравето на деца, взети за заложници от други граждани при извършване на терористичен акт.

-да не се поставя в опасност живота и здравето на служители, участващи в предотвратяването, ограничаването и прекратяването на терористичен акт.

-да се запази целостта и годността на обекта и съоръженията в него.

3.6. Оценка на риска и спецификата на реагирането на терористична дейност, дават основание действията да се дефинират в два основни варианта:

-действия при заплаха от извършване на терористични актове.

-действия по овладяване на кризи, възникнали в следствие на терористична дейност и ликвидирането на последствия от терористични актове.

4. ОБХВАТ НА ПЛАНА.

Настоящият план регламентира ситуацияите, отговорностите, съвместните процедури и правила за действие на служителите в ОУ „Св.св. Кирил и Методий“, с.Попица за овладяване на кризисна ситуация, предизвикана от терористична заплаха или извършен терористичен акт, както и прилагане на мерки за преодоляване на последствията за децата и учениците, педагогическия и непедagogически персонал и временно пребиваващи външни лица на територията на училището.

Планът създава организация за оповестяване, информирание, реагиране и управление на силите и средствата за предотвратяване и неутрализиране на терористични заплахи, както и за овладяване на ситуацията и ликвидиране на последствията при осъществен терористичен акт.

При възникване на терористичен акт на територията на обекта се изпълняват задачите предвидени в плановете за защита при бедствия.

II. МЕРКИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТЕРОРИЗМА

1. Оценка на риска.

1.1. Степен на съществуващия риск.

а) Функционално предназначение на обекта: Сграда за обществено обслужване в областта на образованието – ПГТ „Коста Петров“, с. Борован; Основното предназначение на сградата е обучение, като ежедневно пътнико-потока е около 62 човека. В сградата има 20 бр. учители и 118 бр. ученици в дневна форма на обучение, 56 ученици в СФО и 7 бр. непедagogически персонал, като събота и неделя са почивни дни.

б) Местоположение на обекта: с. Борован, ул. “Ращо Трифонов“, № 2

в) Транспортна достъпност: в непосредствена близост до ПГТ „Коста Петров“, с. Борован, се намира автобусна спирта.

Стените и рода на сградата са изградени от тухлена зидария и стоманобетон и е от втора степен на пожароустойчивост. Отоплението е на дизелово гориво. Електрооборудване-нормална пожарна опасност.

В помещенията на сградата има бюра, столове, шкафове, гардероби, компютърни конфигурации, канцеларски материали, инвентар и др. материал и инвентар, който е лесно достъпно.

Според степента на съществуващия риск се определя, като лесно уязвим обект от извършване на посегателство, със средна степен на риск.

2. Зони за сигурност.

В обекта са определени следните зони за сигурност:

- работна зона – обхваща вход/изход на сградата, където се осъществява контрол на влизащите и излизащи лица, както и класните стаи, кабинети, хранилища, физкултурен салон и др.

- физкултурен салон.

- външен район – обхваща вход/изход на парк, спортна площадка, учебни работилници плац за управление на МПС .

3. Мерки и процедури за действие.

С цел недопускане на предпоставки за възникване на заплахи от терористичен действия в са взети следните мерки:

- инсталиран е СОТ – в учебни работилници.
- На територията на училището е изградено 24 часово видео-наблюдение СД „Орел“, гр. Бяла Слатина.
- в извън работно време, в празнични и почивни дни всички врати са затворени и заключени а спиращите достъпа съоръжения са активирани.
- изградена е пожароизвестителна система за цялата сграда и сигналът от нея е изведен при охраната на училището.
- по пътищата за евакуация и над изхода са поставени евакуационни осветителни тела. Изходът за евакуация е вход/изхода на сградата.
- осъществява се надеждна охрана и пропускателен режим за регламентиран допуск и контрол на пребиваването на лица, превозни средства, товари и багажи в сградите и прилежащата територия на училището.
- изградена е система за видеонаблюдение.
- определен е служител за връзка по сигурността и отговорници за определени зони, със задължение за извършване на проверка за съмнителни вещи, багажи, лица и превозни средства, както и своевременно уведомяване на СДВР и съответното РУП.
- регламентиран е достъпа до помещенията и своевременното им заключване след тяхното използване.
- регламентиран е начина за обявяване на заплаха.
- организирани са действията за безопасна евакуация на застрашените помещения или сграда /съгласно Наредба №8121з-647/01.10.14г. за правилата и нормите за пожарна безопасност/.
- съвместно с органите на местната власт са определени безопасни места за временно настаняване на ученици и персонал след евакуацията им.
- изготвен е план за информирание на родителите
- взети са мерки елиминирание на възможностите за скрито поставяне на предмети и материали, застрашаващи живота и здравето на деца, родители и персонал.

4. Физическа защита на обекта.

Училището е осигурено с физическа охрана – пазач, невъоръжена охрана и работник поддръжка в работни дни с работно време.

Основните им задължения са в съответствие със заповед на директора, относно осигуряване на сигурността, обществения ред и пропускателния режим в училището.

4.1. Пропускателен режим в училището .

-осъществява се физическа охрана, видеонаблюдение и СОТ.

-влизането на външни лица, родители, изпълнители по договори за ремонти и доставка се извършва след потвърждение от лицето, което ще бъде посетено и след представяне на документ за самоличност, а при съмнение и физическа проверка на багажа. Посещенията се записват в специална книга. Посетителите се придружават от охраната до търсените от тях лица.

- не се приемат съмнителни и неадресирани пратки, писма и пакети и извършване на внимателна проверка на същите.

- извършване на щателна физическа проверка на обемистите пакети и багажи с оглед недопускането на общоопасни вещества и средства.

- недопускане в сградата на училището на посетители без проверена и потвърдена ангажираност, включително изпълнители по договори за ремонтни дейности.

5. Ред за оповестяване, информиране и реагиране.

При получаване на заплаха за извършване на терористичен акт или при осъществен такъв незабавно се уведомява дежурния на ОД на МВР-Враца /съответното РУП/ и се подава сигнал на тел. 112. Уведомява се ръководството на учебното заведение и НКТЦ към ДАНС.

При получаване на сигнал.

- заплахата от полученото анонимно телефонно обаждане се приема като реална.
- своевременно се уведомяват служителя за връзка по сигурността и ръководителя на учебното заведение за сигнала.

При осъществен терористичен акт.

- директорът ръководи мероприятията по защита на хората/ учениците на територията на обекта.
- директорът организира, координира временното извеждане и предоставяне на неотложна помощ на пострадалите лица.
- организира се своевременно събиране на информация за жертви и материални щети.
- оказва се съдействие за информиране на хората/учениците за предприетите ограничителни мерки и мерки за поведение и действие в зависимост от обстановката.

6. Достъп до обекта на външни лица.

Външни лица, които посещават сградата на ПГТ „Коста Петров“, с. Борован се пропускат след потвърждение по телефона от приемащите учители.

В случаите на извършване на строителни/ремонтни или други дейности в обекта от външни изпълнители се издава писмена заповед, в която се посочват пълните установъчни данни на фирмата и лицата, които ще работят на обекта / отговорник, три имена, тел. за връзка / и времето, през което ще извършват дейностите. Пропускането в обекта се осъществява от охранителя съгласно издадената заповед и само след проверка на документите за самоличност и съдържанието на внасяните материали.

7. Служител за връзка по сигурността.

Служителят за връзка по сигурността е длъжен да се запознае с реда за оповестяване, информиране и реагиране съгласно т. 4 от плана и при установяване на опасности и рискове за обекта да уведоми незабавно оперативния дежурен център на МВР.

Служителят за връзка по сигурността задължително провежда първоначален и периодичен /не по-малко от веднъж годишно/ инструктаж и обучение на служителите в обекта, като при инструктажа се:

-запознават с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обектите, извършват огледи за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други белези на нетипично поведение.

-инструктират за действие при установяването на изоставен багаж – чанти, куфари, пакети и др.

-инструктират за недопускане на събирането на голям брой посетители в малките помещения.

-инструктират за повишено внимание при получаване на пратки, пораждащи съмнение за наличие на забравени вещества или предмети, или на пратки с неизвестни податели.

-запознават с начините за оповестяване, информиране и реагиране при извършен терористичен акт.

-провеждат симулативни тренировки и учения за противодействие на тероризма не по малко от веднъж на шест месеца, което се отразява в протокол.

За служител за връзка по сигурността на сградата на ПГТ „Коста Петров“, с. Борован се определя Ангел Валентинов Георгиев, телефон за връзка:0879144982

Директорът е информирал писмено ОД на МВР-Враца, за лицето, което е определено за връзка по сигурността на ПГТ „Коста Петров“, с. Борован / чл. 4, ал. 1 от Наредба № 8121з-1225 от 27.09.17 г.

Настоящият план за сигурност за противодействие на тероризма е приет на Общо събрание с Протокол №1/15.09.2023 г.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СЛУЖИТЕЛЯ ЗА ВРЪЗКА ПО СИГУРНОСТТА:

1. При отправена заплаха или извършване на терористичен акт незабавно информира:

- Дежурния на ОД на МВР-Враца;
- Дежурния в НКТЦ на ДАНС;
- Директора на учебното заведение;

2. Провежда първоначален и периодични /не по-малко от веднъж годишно/ инструктажи и обучение на служителите в обекта, като при инструктажа се:

- запознават с основните правила за действие при засичане на лица със съмнително поведение, които безцелно пребивават в обекта, извършват оглед за камери, излъчват видима нервност и възбуда и други белези на нетипично поведение;

- инструктират за действие при установяване на изоставен багаж – чанти, куфари, пакети и др.

- инструктират за недопускане на събирането на голям брой посетители в малки помещения;

- инструктират за повишено внимание при получаване на пратки , пораждащи съмнение за наличие на забранени вещества или предмети, или на пратки от неизвестни податели;

- запознават с наличните за оповестяване, информиране и реагиране при извършен терористичен акт;

- провеждат симулативни тренировки и учения за противодействие на тероризма не по-малко от веднъж на шест месеца, което се отразява в протокол

ПРОТОКОЛ

за проведени симулативни тренировки и учения, съгласно изискванията на Закона за противодействие на тероризма и Наредба № 8121з-1225/27.05.2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от ЗПТ, чиито собственици и ползватели разработват и прилагат мерки за противодействие на тероризма, минималните изисквания към тези мерки и реда за упражняване на контрол от служителите на, работещи в сградата, находяща се на адрес:

Протоколът от проведената симулативна тренировка /учение/ се изготвя след завършване на занятието и следва да съдържа конкретни атрибути:

1. Дата и време на провеждане /ден и час/
2. Кратко описание на симулативната тренировка /учение/
3. Начин на обявяване на учебната ситуация
4. Място на възникване на учебната ситуация
5. Начин на оповестяване на конкретната учебната ситуация
6. Сборна точка /при необходимост/
7. Продължителност на реагирането /от обявяването до излизане и на последния човек от сградата, ако има евакуация/
8. Констатации на възникнали проблеми
9. Необходимост от предприемане на допълнителни административни, организационни и технически превантивни мерки за отстраняване на проблемите
10. Дата на съставяне, изготвил, име и фамилия на служителя за връзка по сигурността, подпис, печат, рег. номер на документа
12. Участвали в тренировката – имена, длъжности и подписи

Забележка:

Преди провеждане на симулативна тренировка /учение/ по преценка на ръководителя на обекта могат да бъдат поканени представители на ОД на МВР-Враца и ТДНС-Враца при ДАНС.

ПРОТОКОЛ

за първоначален/периодичен инструктаж и обучение на служителите в съответния обект, съгласно изискванията на Закона за противодействие на тероризма и Наредба № 8121з-1225/27.05.2017 г. за видовете обекти по чл. 23, ал. 1 от ЗПТ, на служителите на, работещи в сградата, находяща се на адрес:

Протоколът за първоначален/периодичен инструктаж се изготвя след направата на инструктажа и следва да съдържа конкретни атрибути:

- 1.Дата и време на провеждане /ден и час/
- 2.Място на провеждане
- 3.Дата на съставяне, изготвил, име и фамилия на служителя за връзка по сигурността, подпис, печат, рег. номер на документа
- 4.Участвали в инструктажа – имена, длъжности и подписи

Забележка:

По време на инструктажа, провеждащият го запознава служителите с правилата за поведение при заплаха от терористичен акт /Приложение 4/.

ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ОБЕКТИТЕ ПРИ ЗАПЛАХА ОТ ТЕРОРИСТИЧЕН АКТ

I. Действие при установяване на изоставен багаж – чанти, куфари, пакети и др. или при получаване на пратка, пораждаща съмнение за наличие на забранени вещества или предмети /пратка, притежаваща неспецифичен мирис, издаваща нехарактерен шум, светлини или съдържаща непознати вещества/.

1. Служителят открил пакет или предмет с неизвестно съдържание, пораждащо съмнение, че е заложено самоделно взривно устройство в обекта незабавно подава сигнал на тел.112 и информира служителя за връзка по сигурността и охраната.

2. Служителят за връзка по сигурността, незабавно информира директора на обекта и кмета на общината.

3. Охранителят отцепва района на местопроизшествието на безопасно разстояние и с лента за обезопасяване огражда заложеното взривно устройство /приема се за безопасно разстояние не по малко от 50м в радиус/

4. Не се допускат каквито и да е било действия върху заложеното взривно устройство.

5. Не се допуска изземване, разпиляване или унищожаване на заложеното взривно устройство, предмети и вещи, намиращи се около него.

6. Не се допускат опити за обезвреждане на заложеното взривно устройство и оглед до пристигането на специализираните служби от МВР.

7. Служителят за връзка по сигурността без паника евакуира децата, учениците, служителите и външните лица, намиращи се в обекта по проверени и безопасни пътища.

8. Охранителят установява всички лица /служители, външни посетители/, които са били в общинския обект.

9. След пристигане на специализираните служби на МВР служителят за връзка по сигурността и дежурният охранител оказват съдействие за провеждане на необходимите оперативно-издирвателни мероприятия.

10. След приключване дейността на специализираните служби на МВР, същите изготвят и предоставят протокол за извършена проверка на сградата и указания за допълнителни мерки за сигурност. Съгласно тези указания ръководителят на обекта може да издаде заповед за 24 часово напускане на сградата или за възстановяване на нормалния ритъм на работа.

При съмнения или получаване на данни, че лице носи със себе си взривно устройство в куфар, чанта, пакет, плик и т.н. и има намерение да прави или е отправил заплахи за взривяване към хора и обекти, действията са следните:

-Не се осъществява /в никакъв случай/ пряк контакт с лицето /опит за задържане или отнемане на взривното устройство/.

-Събира се визуална информация за лицето и неговото обкръжение.

-Подава се информация на тел.112 или на специализираните служби на МВР, изчакват се и се действа по техни указания.

II. Действия при анонимен сигнал за поставено взривно устройство /бомба/ в общински обект.

1. При злоумишлено анонимно телефонно обаждане за наличие на взривно устройство /бомба/ в сградата, приемащият информацията запазва спокойствие, без да прекъсва обаждането и задължително активира записващо устройство /ако има налично такова/. След приключване на разговора, телефонът се оставя отворен и незабавно се подава информацията на тел.112.

2. Служителят, приел съобщението за поставено взривно устройство в помещение на обекта прави всичко възможно за удължаването на времетраенето на разговора, задава колкото се може повече въпроси, за да може в последствие да се установи сериозността на заплахата, евентуалното място и телефона от който е направено обаждането. Могат да се задават въпроси като: С кого говоря? Как да разбера, че не се шегувате? Защо избрахте точно мен? И т.н.

3. Служителят задължително записва точното време, дата, когато е прието

обаждането. При липса на записващо устройство служителят записва и какво точно е произнесено, какви заплахи са отправени и какви инструкции са дадени от извършителя. Служителят приел съобщението трябва да запомни дали лицето говори с акцент, местен диалект и има ли затруднения в говора.

4. След приключване на разговора и подаване на информацията на тел.112, служителят приел съобщението незабавно уведомява служителя за връзка по сигурността и охраната на обекта. Служителят за връзка по сигурността уведомява ръководителя на обекта специализираните органи на МВР. Ръководителят на обекта уведомява кмета на района.

5. След пристигане, служителите от МВР извършват проверка на помещенията за наличие на взривно устройство в присъствието на служителя за връзка по сигурността. След приключване на проверката органите на МВР изготвят констативен протокол в два екземпляра по образец, който се

подписва от ръководителя на полицейския екип и служителя за връзка по сигурността.

6.В зависимост от ситуацията ръководителят на обекта може да издаде заповед за 24 часово напускане на сградата или за възстановяване на нормалния ритъм на работа.

III. Действия при въоръжено нападение на общински обект и задържане на хора за заложници.

1. Незабавно по възможност се подава информацията на тел.112 и се уведомяват органите на МВР, информират се служителят за връзка по сигурността, ръководителят на обекта, кмета на общината.

2. Целесъобразно е да се направи самооценка, като всеки погледне на себе си като на възможна цел на терористите. Да се оценят от същия ъгъл и другите заложници. Често е важно не кой сте, а кого представлявате. Ако похитителите решат да демонстрират твърдост те могат да елиминират някой заложник, като обикновено избират жертви измежду най-важните личности.

3. Не се влиза в преговори или в някакви разговори с извършителите по собствена инициатива и не се използват действия, които могат да провокират нападателите да използват оръжие.

4. Ако сте взети за заложници от терористи приемерте тактиката на пасивното съпротивление:

-Изпълняват се указанията на терористите /самостоятелно се определя, кой от терористите е лидера и кой е най-опасен/.

-Не се оказва съпротива, ако поискат вашите вещи, дава им се каквото поискат.

-Да не се забравя-терористите не трябва да се гледат в очите.

-Не се правят резки движения и не се повишава тон.

-Не се реагира на провокации.

-При стрелба, се ляга на пода и по възможност да се прикрива зад предмети /седалки, бюра, сандъци и др./, не се тича.

5. При наличие на близък контакт с похитителите, трябва да се говори само за себе си и семейството си. Постарайте се да създадете у тях представа за себе си, като за обикновен човек. Тогава е по-вероятно и терористите да се отнесат по-добре с вас.

6. Не трябва да се обсъжда и разгласява каквато и да било информация, която служителите притежават.

7. В никакъв случай не се говори за политика. Ако може да се симулира

болестно състояние и относително дълга да се имитират негови пристъпи, има шанс заложниците да бъдат освободени в хода на преговорите, още преди инцидента да приключи. Заложниците следва да ангажират мозъка си с някакви мисловни занимания, за да не са спохождани от лоши мисли.

8. Да не се изпада в паника и да не се предприемат импулсивни постъпки.

9. Да не се демонстрира служебно и материално благополучие. Ако похитителите открият, че някой от заложниците е от /силните и богатите на деня/, могат да приложат към него особено остри методи на терор, унижение и шантаж.

10. Да не се привлича вниманието, поради това, че похитителите непрекъснато търсят онези, които са готови да окажат съпротива и обикновено ги елиминират.

11. Да се следят действията на терористите внимателно, но не натрапчиво.

12. При разпит, от страна на терористите, да се заеме проста, логична позиция и заложниците да се придържат към нея. Заложниците трябва да са учтиви и да съдържат темперамента си. Да отговарят кратко, да говорят свободно на незначителни теми, но да бъдат предпазливи, когато разговорът се обърне към по-важни неща.

13. Ако някой от заложниците е принуден да представи терористичните искания в писмен вид или на запис, трябва да се прави само това, което е наредено от терористите.

14. Да се използва всяка реална и разумна възможност за бягство. По този начин може да се окаже неоценима помощ на силите за борба с тероризма, като се разкаже за видяното.

15. В случай на опит за спасяване от страна на силите на МВР:

- Заложниците трябва да легнат на пода, не трябва да се движат, освен по изричната инструкция на спасителните сили. При никакви обстоятелства заложниците не трябва да се опитват да помагат на спасителните сили. Трябва да останат на място без оръжие или нещо, което може да бъде възприето като оръжие.

- Заложниците трябва да са тихи и да не привличат вниманието на похитителите.

- Заложниците трябва да очакват инструкции.

- Спасителните сили първоначално ще се отнесат към заложниците, като към терористите, докато със сигурност не определят всеки един от заложниците, като приятел или враг. Това се прави за безопасността на

всички. Заложниците следва да оказват съдействие, дори и ако първоначално са им поставени белезници или са вързани.

Най-важното при всяка една подобна ситуация е да не се изпада в паника, заложниците трябва да се опитат да поемат контрол над собствениците си емоции, което ще помогне да се овладее ситуацията, и най-важното да спасят живота си и този на близките.

16. При използване на оръжие.

-Още при първият изстрел основната задача на заложниците е да залегнат или да се снишат, колкото може по-ниско на пода. Мястото до прозорец е най-добро.

-В началото на активната фаза на операцията на специализираните части, по мегафон ще прозвучи командата „Залегни“. В първите секунди на съпротивата терористите обикновено остават на крака и стават мишена на специалните части за борба с тероризма.

-Заложниците трябва да запазят заетото положение до крайното спиране на стрелбата. В този момент специалните части, извършващи операцията, са крайно възбудени.

-Водени от инстинктите, отработени в тренировки, те могат да открият огън по всеки, който мръдне или извика.

-Най-често освобождаването на заложници започва с хвърлянето на шумови гранати. От тях не само терористите, но и похитените временно изпадат в шок.

-След прекратяване на стрелбата по команда на ръководителя на операцията трябва бързо и без паника да се напусне помещението през посочения изход. Да се реагира само на дадените указания и команди.

ВАЖНО!!!

1. Всички служители изпълняват стриктно указанията на специализираните части.

2. При необходимост от евакуация служителите, децата, учениците и посетителите на обекта се събират на площада пред кметство с. Борован, след което се извършва проверка по списък, за да се установи дали няма останали или пострадали в обекта.

**ТОЧКИ ЗА КОНТАКТ С ИНСТИТУЦИИТЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ
КЪМ ПРОТИВОДЕЙСТВИЕТО НА ТЕРОРИЗМА**

№	ОТГОВОРНИ ИНСТИТУЦИИ		
	Стационарен телефон/факс	Мобилен телефон	E-mail
1	МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ		
2	НАЦИОНАЛЕН КОНТРАТЕРОРИСТИЧЕН ЦЕНТЪР /ДАНС/		
	02/ 814 70 70		signals.nctc@dans.bg
3	НАЦИОНАЛЕН ОПЕРАТИВЕН ЦЕНТЪР В ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПБЗН“		
	02/982 11 60; 02/982 11 61		fscp-noc@mvr.bg
4	ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ		
	Териториална Дирекция „Национална сигурност“-Враца		
	Детелин Николов	0885691732	